

Uvildig advokatundersøgelse af

Nordic Waste-forløbet

for Randers Byråd

Resumé

Elmann
ADVOKATFIRMA

Den 1. september 2025

UVILDIG ADVOKATUNDERSØGELSE AF NORDIC WASTE-FORLØBET I RANDERS KOMMUNE

Resumé af vurderingerne

Byrådet i Randers besluttede den 26. februar 2024 at få lavet en uvildig og tilbunds-gående undersøgelse af Nordic Waste-forløbet. Nærværende afsnit er et resumé af undersøgelsens konklusioner.

I henhold til kommissoriet besvarer undersøgelsen en række spørgsmål. Undersøgelsen afdækker, om direktionen, forvaltningen i øvrigt, borgmesteren samt byrådet har handlet kritisabelt i forbindelse med sagen om Nordic Waste-forløbet.

Randers Kommunes ageren ses i samspil med øvrige relevante myndigheders involvering.

Randers Kommunes ageren skal desuden ses på baggrund af virksomheden Nordic Waste A/S' handlinger i sagen.

Nordic Waste A/S havde i en årrække drevet virksomhed med behandling og nyttiggørelse af jord, lettere forurenede jord og andre materialer i et område beliggende ved Ølst, syd for Randers.

I slutningen af 2023 blev området ramt af et omfattende jordskred, hvor op mod 3 mio. m³ jord forskubbede sig og truede omkringliggende arealer, herunder ålbø, beskyttet natur, infrastruktur og privat ejendom.

Det er denne ekstraordinære begivenhed, der udløste et ønske om en uvildig advokatundersøgelse i Randers Kommune.

Efter en udbudsproces blev der den 30. december 2024 indgået aftale mellem Randers Kommune og advokat Henrik Græsdal om en uvildig advokatundersøgelse af sagen.

Der har været gennemført 16 interviews med 20 personer. Interviews er afholdt i Randers, Hinnerup og Viborg. Der er løbende sket afrapportering til Randers Kommunes politiske følgegruppe om undersøgelsens fremdrift.

Det skriftlige materiale er blevet leveret dels direkte af Randers Kommune, og dels ved, at den undersøgende advokat har haft adgang til sager vedrørende Nordic Waste A/S i Randers Kommunes sagsbehandlingssystem SBSYS. Der har været adgang til 896 sager med dertilhørende dokumenter. Dertil kommer oplysninger fra kommunens hjemmeside samt oplysninger sendt til en til formålet oprettet e-mailadresse hos den undersøgende advokat.

Rapporten er udarbejdet af advokat Henrik Græsdal med bistand fra Elmann Advokatpartnerselskabs afdeling for Offentlig Virksomhed og Forvaltnings medarbejdere samt to underleverandører, henholdsvis TRE – Trap Rose & Ekblad og Professor i forvaltningsret ved Københavns Universitet, Michael Gøtze. Det er et samlet team på i alt 10 medarbejdere, der har forestået undersøgelsen.

Advokatundersøgelsen er gennemført som en uvildig advokatundersøgelse i overensstemmelse med Advokatsamfundets regler og vejledning herom.

Det er vigtigt at understrege, at denne undersøgelse **ikke** er udtryk for en endelig afgørelse eller en dom i juridisk forstand. Der er heller ikke tale om en undersøgelse på individniveau, hvorfor rapporten ikke tager stilling til enkeltpersoners adfærd, men alene vedrører forhold på myndighedsniveau eller virksomhedsniveau.

Ved uvildighed forstås, at der har været armslængde mellem opdragsgiver og undersøger, ligesom det har betydning for en række processuelle forhold, jf. Advokatsamfundets vejledning om advokatundersøgelser, september 2022.

For at sikre undersøgelsens uafhængighed har Randers Kommune overladt det til Borgerrådgiver Jesper Stensgaard Cortes at være kontaktperson hos Randers Kommune.

Undersøgelsen og dens konklusioner er i det hele udarbejdet på advokat Henrik Græs-dals ære og samvittighed uden indblanding fra Randers Kommune.

Undersøgelsens resultater er fremlagt for Randers Kommunes Byråd. Resultaterne m.v. er beskrevet i nærværende rapport, hvilket er suppleret med en mundtlig redegørelse til byrådet.

1. Om jordskredet

- I perioden frem mod slutningen af 2023 nåede jordskredet at flytte betydelige mængder jord. Ifølge beregninger fra COWI var op til 3 mio. m³ jord involveret, hvoraf ca. 1,2 mio. m³ blev direkte aktiveret og skabte betydelige forskydninger i området. Jordskredet nåede blandt andet frem til Gl. Århusvej og forårsagede store ændringer i landskabet.
- Sammenfattende skyldtes jordskredet en kombination af **øget deponering, geologiske forhold og stigende vandmætning**, hvilket over tid førte til en betydelig **destabilisering** af området og medførte omfattende konsekvenser for nærområdet. Der henvises til GEUS' rapport 2024/12 om *"Jordskredsaktivitet og scenarier for skredudvikling ved Nordic Waste, Randers Kommune"*.
- Det er under interview med geotekniske rådgivere blevet forklaret, at **ingen** kunne have forudset jordskredet i dets fulde udstrækning.
- Der er således nødt til at være en grundlæggende forståelse af, at denne hændelse må betragtes som den første af sin art i Danmark, og enhver vurdering af handlinger i sagen skal foretages med en vis portion ydmyghed overfor dette forhold.
- Katastrofen var af hidtil uset omfang, det vil sige udløste så store kræfter, at en gravko blev skubbet igennem en husgavl, at veje blev skubbet flere meter

op i luften, at bygninger styrtede sammen, en medarbejder oplevede en livsfarlig situation, hvor vedkommende sad fast i jord, mens jordskredet var mest aktivt. Dertil kommer, at microfiller i luften påvirkede maskiner og mennesker.

- Det er blevet gjort gældende af virksomhederne, at der var tale om en **naturkatastrofe** uden for menneskelig kontrol eller indblanding.
- Dette er den undersøgende advokat **ikke enig** i. Der er tale om menneskeskabte forhold, selvom man ikke kunne forudse det fulde omfang af jordskredet.

2. Om virksomhederne

- Det skal bemærkes, at det **ikke** er den undersøgende advokats opgave at undersøge virksomhedernes forhold fuldt ud eller at placere et ansvar hos virksomhederne.
- Eftersom virksomhedernes handlinger m.v. har betydning for forståelsen og vurderingen af Randers Kommunes ageren i sagen, inddrages virksomhedernes forhold dog i nødvendigt omfang til belysning heraf.
- Fra slutningen af 2022, og særligt i 2023, modtog Nordic Waste A/S store mængder jord. Jordtippen blev i den forbindelse flyttet vest på fra midt i matr.nr. 2h til flere steder langs plantebæltet ved matr.nr. 5i. Det skal bemærkes, at disse steder er beliggende højere i terrænet og **uden for** de i tilladelserne anførte matrikler.
- **I strid** med miljøgodkendelsen blev der endvidere i efteråret 2023 gravet en grøft ud af lergraven mod nord, med det formål at aflede det ophobede vand fra jordtippen. Forholdet er politianmeldt af Randers Kommune.
- Billeder fra kommunale tilsyn i februar og oktober 2023, samt en tilsynsrapport fra Region Midtjylland i maj 2024, viser opbevaring og håndtering af større mængder af bygge- og anlægsaffald m.v. i den nordlige del af jordtippen. Det er endvidere bekræftet af en medarbejder, at virksomhedens sorteringsanlæg og bunker med forskellige materiale var placeret i jordtippens nordlige område i 2023. Det kan således konstateres, at virksomheden havde rense- og sorteringsaktiviteter **uden for** de i miljøgodkendelsen til ressourcecenter tilladte områder.
- Den undersøgende advokat har i forbindelse med undersøgelsen talt med geotekniske rådgivere, der har været involveret i sagen. Disse rådgivere har været én af kilderne til de kritiske spørgsmål om faren for et jordskred mod Ølst, der blev stillet af politikere til forvaltningen i foråret 2023.
- Det er forklaret under den undersøgende advokats interview med geotekniske rådgivere, at Nordic Waste A/S i den senere periode brugte en model for jord-

påfyldning, som efter deres vurdering var medvirkende til skredet. Det er videre forklaret, at rådgiverne **oplyste** virksomheden **om risikoen** for, at modellen kunne føre til jordskred, der kunne påvirke omgivelserne.

- Hertil kommer, at det er blevet oplyst, at virksomheden **fortsatte** med at tilføre **ny jord** indtil den 12. december 2023, selvom virksomhedens egne rådgivere og eksterne medarbejdere advarede mod dette.
- Den undersøgende advokat har undersøgt, om Randers Kommune havde kendskab til de advarsler, der blev givet til virksomheden. Det er den undersøgende advokats vurdering, at Randers Kommune **ikke** havde kendskab hertil.
- Det er den undersøgende advokats vurdering, at Randers Kommunes medarbejdere **ikke** havde grund til at betvivle virksomhedens intentioner om etablering af anlæg til håndtering og genbrug af vand i 2023. Uagtet virksomhedens intentioner, foretog virksomheden, jf. ovenfor, dog i løbet af 2023 dispositioner i strid med miljøgodkendelsen for at fjerne vand fra terrænets vestlige og nordlige del i form af udgravning af grøft til afvanding til søer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Der henvises videre til fotomaterialet i afsnit 7.10.46.
- Det er den undersøgende advokats vurdering, at Randers Kommunes medarbejdere på deres tilsyn i 2023 **ikke** fik oplysninger fra Nordic Waste A/S om, hvordan det reelt stod til i forhold til ophobning af vand og risikoen for jordskred samt omfanget af allerede igangværende jordskred.
- Den undersøgende advokat har kunnet konstatere, at Randers Kommune **først efter jordskredet** fik kopi af de geotekniske rapporter (rapport 3 og 4), hvor Nordic Waste A/S i efteråret 2022 og foråret 2023 i et videre omfang blev oplyst om risiko for jordskred.

3. Om myndighederne

Det afgørende for vurderingen af forskellige myndigheders adfærd i sagen har været, om risikoen for et større jordskred kunne være forudset og derved forebygget eller afbødet/afdæmpet ved udvisning af rettidig omhu.

3.1 Randers Kommune

Der er besvaret en række spørgsmål i sagen vedrørende Randers Kommune. Ikke alle konklusioner gengives i det følgende, hvor fokus overvejende er på forhold, der har relation til jordskred.

Konklusionerne vedrørende Randers Kommune kan deles op i to hovedkategorier:

- 1) Forhold før den 19. december 2023
- 2) Forhold fra og med den 19. december 2023

Før den 19. december 2023

Tilsyn

I forhold til Randers Kommunes tilsyn må der sondres mellem det generelle tilsyn og tilsyn på mere specifikke fagområder, såsom tilsyn med beskyttet natur og vandtilsyn.

- Det er den undersøgende advokats vurdering, at Randers Kommune på de **fagspecifikke** områder har ført tilsyn af **tilstrækkelig kvalitet** og i overensstemmelse med gældende lovgivning. Det er endvidere den undersøgende advokats vurdering, at Randers Kommune i samarbejde med virksomheden har løst de problemer, der var kendte for kommunen.
- I forhold til det **generelle** tilsyn med virksomheden finder den undersøgende advokat, at de gennemførte tilsyn er **kritisable**, fordi tilsynene indeholder en række forskellige **fejl** og **forsømmelser** som beskrevet nedenfor.
- Den undersøgende advokat finder desuden en række **formelle mangler**, herunder et opstartstilsyn, formelle miljøtilsynsplaner, risikovurderinger, skriftlig dokumentation af tilsynsbesøg og offentliggørelse/rapportering til Miljøstyrelsen.

Tilsynet med jordtippen

- Efter den undersøgende advokats gennemgang af sagskomplekset ses der **ikke** fra kommunens side at være blevet ført tilsyn med selve jordtippen, herunder **hældningsgrader, monitoreringspunkter** eller **jordopfyldningsteknik** i jordtippen. Dette selvom det fremgår af miljøgodkendelsen fra 2018, punkt 1.2.1, at *"virksomheden skal indrettes og drives, som beskrevet i ansøgning"*. I ansøgningsmaterialet er retningslinjer herfor beskrevet.
- Det er efter den undersøgende advokats opfattelse **kritisabelt**, at Randers Kommune ikke førte tilsyn med, at disse retningslinjer blev overholdt.
- Rapporten fra den geotekniske rådgiver, der blev udarbejdet og fremsendt i forbindelse med ansøgningsprocessen, understregede, at der alene var tale om en orienterende undersøgelse, jf. EC7. Rapporten angav, at der skulle udarbejdes et endeligt anlægsprojekt med de nødvendige supplerende geotekniske undersøgelser.
- Det er den undersøgende advokats opfattelse, at det **ikke** kan bebrejdes Randers Kommune, at der ikke blev udarbejdet et **endeligt anlægsprojekt**. Det henhørte efter den undersøgende advokats vurdering under Region Midtjylland som kompetent myndighed efter jordforureningslovens § 52 og råstofloven.

- Derudover kan det konstateres, at **jordtippen** i 2022/2023 blev **flyttet** fra matr.nr. 2h til de omkringliggende matrikler, navnlig matr.nr. 5i, der er beliggende i Favrskov Kommune.
- En medarbejder har forklaret, at de nye tippe opstod i 2023, hvorfor Randers Kommune var bekendt med flytningen af jordtippen i forbindelse med sine tilsyn i 2023. Fotos fra kommunens tilsyn viser det samme.
- Den undersøgende advokat finder, at Randers Kommune **burde have indskærpet** over for virksomheden, at der med flytningen af jordtippen var tale om en overtrædelse af miljøgodkendelsen. Dette skulle være sket i form af et konstaterende påbud.
- Den undersøgende advokat finder videre, at Randers Kommune **burde have orienteret** Favrskov Kommune og Region Midtjylland om, at virksomheden havde flyttet jordtippen og etableret vej m.v.
- Dertil kommer, at det **ikke** kan konstateres, at Randers Kommune førte tilsyn med, at forbuddet mod at placere forurenede jord i "celle 1" blev respekteret.
- Den undersøgende advokat finder sammenfattende, at disse forsømmelser er **kritisable**.

Tilsyn med jordskred

- Det for sagen helt centrale spørgsmål er, om Randers Kommune gennem tilsyn og håndhævelse kunne have undgået jordskredet eller forebygget dette ved en tidligere indsats.
- Randers Kommune blev fra februar 2023 og flere gange senere spurgt ind til, hvordan der blev sikret mod store jordskred ned mod Ølst by af "*den løse, porøse og til tider gennemvædede jord*" placeret hos Nordic Waste A/S.
- Den undersøgende advokat er blevet oplyst om, at virksomhedens tidligere tekniske rådgiver var en af kilderne til de politiske spørgsmål, der omhandlede faren for jordskred. Den undersøgende advokat har i sine interviews talt med denne tekniske rådgiver.
- Ved interviewet blev den undersøgende advokat oplyst om, at virksomhedens tekniske rådgiver i 2023, på grund af risikoen for jordskred, opfordrede virksomheden til at "vende modellen", så jorden blev fyldt i jordtippen nede fra i stedet for at blive tippet ned oppe fra. Den undersøgende advokat har kunne konstatere, at virksomheden **ikke** anvendte den anbefalede model.
- Den undersøgende advokat har i sit arbejde yderligere kunne konstatere, at virksomheden **ikke** oplyste Randers Kommune om alle forhold af betydning for jordskredet.

- Da Randers Kommune i sommeren 2023 blev bekendt med jordskred på grunden, forklarede virksomheden, at der var tale om lokale skred og at der var naturlige forklaringer på jordskredene. Virksomheden oplyste samtidig, at en rådgiver ville udarbejde en rapport, der skulle redegøre for håndtering af forholdet. Randers Kommunes tilsyn bad i den forbindelse om at modtage rapporten snarest.
- Selvom Randers Kommune var **uvidende** om flere forhold, er der **også** oplysninger, der efter den undersøgende advokats opfattelse viser, at Randers Kommune **burde** have foretaget håndhævelse efter miljøbeskyttelseslovens regler.
- Der er fotos fra tilsynsbesøg i februar 2023, der viser store mængder vand i jordtippen.
- Det **må have/burde have** stået klart for Randers Kommune, at der blev fyldt jord i **uden for** det tilladte område og **i strid med vilkår** om metoden for jordopfyldning. De omtalte fotos viser, at kommunen befandt sig på den nye jordtip i forbindelse med tilsyn, ligesom det er blevet forklaret ved interviews, at kommunen var bekendt dermed.
- Randers Kommune var også **bekendt** med, at der var flere jordskred i sommeren og efteråret 2023.
- Randers Kommune var desuden **bekendt** med, at virksomheden fortsatte med at modtage store mængder jord helt indtil medio december 2023.
- Randers Kommune gav endvidere **tilladelse til nedrivning** af bygninger 3 gange i 2023 som følge af risikoen for nedstyrtning grundet jordskred.
- Randers Kommune afventede den "masterplan" for håndtering af blandt andet jordskred, som virksomhedens rådgiver var i gang med at udarbejde. Selvom Randers Kommune har forklaret, at der blev rykket for rapporten, blev den først modtaget **medio december** måned 2023.
- Der var således **ingen** egentlig **monitorering eller plan** for håndtering af jordskredene i flere måneder. **Samtidig** blev der fyldt store mængder jord i jordtippen oppe fra. Dette skete selvom miljøgodkendelsen faktisk indeholder vilkår om blandt andet monitorering og jævn jordtilførsel nede fra.
- Randers Kommune **greb ikke ind** over for disse udfordringer og fejl i form af indskærpelser/konstaterende påbud.
- Det er den undersøgende advokats vurdering, at forholdene samlet set **burde** have ført til, at Randers Kommune først og fremmest fastsatte en **kort frist** for modtagelse af virksomhedens rapport, der skulle redegøre for håndtering af jordskred.

- Randers Kommune **burde**, efter den undersøgende advokats vurdering, desuden have fulgt op på, om virksomheden fulgte **miljøgodkendelsens anvisninger** for jordmodtagelsen – navnlig fordi jordopfyldningen fortsat foregik.
- I den forbindelse finder den undersøgende advokat, at Randers Kommune **burde** have fastsat vilkår om egenkontrol.
- Det er den undersøgende advokats vurdering, at Randers Kommune **skulle have** meddelt et foreløbigt forbud mod modtagelse af yderligere jord, jf. miljøbeskyttelseslovens § 69, stk. 1, nr. 1, indtil situationen med sikkerhed var under kontrol.
- Flere bygninger var påvirket af jordskredenes voldsomme kræfter. Det er blevet oplyst, at hundredvis af lastbiler samtidig dagligt kom med mere jord. Det er den undersøgende advokats vurdering, at der ville have været hjemmel til et **foreløbigt forbud** i miljøbeskyttelseslovens § 69.
- Det er derfor den undersøgende advokats vurdering, at det er **kritisabelt**, at Randers Kommune ikke i sensommeren, efteråret og vinteren 2023 var mere aktiv og opsøgende i sine tilsyn, for eksempel ved forbud om modtagelse af yderligere jord.
- Selvom Randers Kommune formentlig ikke derved kunne have undgået det store jordskred, så kunne jordskredet efter den undersøgende advokats vurdering være konstateret tidligere og dermed også have haft et mindre omfang.
- Samlet set er den undersøgende advokats opfattelse, at Randers Kommunes tilsyn med jordskred i sensommeren/efteråret/vinteren 2023 var utilstrækkeligt, og det må betragtes som **kritisabelt**, at Randers Kommune ikke greb ind med indskærpelser over for tilførslen af yderligere jord efter miljøbeskyttelseslovens § 69 og den manglende overholdelse af miljøgodkendelsen.

Tilsynet med ressourcecenter

- Den undersøgende advokat finder, at Randers Kommunes tilsyn med ressourcecenteraktiviteterne giver anledning til **kritik**. Det skyldes:
 1. At virksomheden havde rense- og sorteringsaktiviteter **uden for** de tilladte områder. Der henvises til fotos under punkt 9.5.5.2.
 2. At Randers Kommune ikke fulgte op på, hvad virksomheden modtog til ressourcecentret, og hvordan det blev behandlet, selvom ressourcecentret endnu ikke var bygget færdigt. Ressourcecentret var således **i praksis ikke stort nok** til at håndtere de mængder, som miljøgodkendelsen gav virksomheden lov til at modtage. Store dele af det påtænkte ressourcecenters areal var desuden fra 2022 uanvendeligt grundet opbevaring af microfiller.

- Det er den undersøgende advokats samlede vurdering, at Randers Kommunes tilsyn med ressourcecentret og jordtippen **ikke** har været fuldt ud **tilstrækkeligt** og i overensstemmelse med gældende ret.
- Dertil kommer, at den undersøgende advokat i forbindelse med undersøgelsen har modtaget en henvendelse fra en centralt placeret kilde i affaldsbranchen, der mod et løfte om anonymitet, har givet konkrete oplysninger, der underbygger, at Nordic Waste A/S modtog "stærkt" forurenet materiale i ressourcecentret i et større omfang, end der var kapacitet til at behandle. Samtidig er det oplyst, at der ikke er kørt jord væk fra virksomheden i nævneværdigt omfang. Det rejser den mistanke, at ressourcecentret er blevet brugt som en indgang til at placere materiale i jordtippen, der er mere forurenet end kategorien lettere forurenet jord.
- Den undersøgende advokat har vurderet, at den nævnte kilde og oplysningernes troværdighed ikke kan afvises som grundløse.
- På den baggrund indstillede den undersøgende advokat den 12. juni 2025, at Randers Byråd vedtog iværksættelse af en supplerende undersøgelse, der skal afdække, om der er tilført jord til jordtippen i strid med miljøgodkendelsen med henblik på eventuel lovliggørelse.
- Denne undersøgelse skal inddrage fakta fra afsenderkommuner i form af aktindsigt i anvisninger af forurenet jord til Nordic Waste A/S, for eksempel gennem Jordweb-systemet. Formålet med denne undersøgelse er at skabe et overblik over, hvor meget jord, der er mere forurenet end lettere forurenet jord, som er tilgået Nordic Waste A/S' ressourcecenter. Det skal ske for at kvalificere, om ressourcecentret har været brugt til at modtage mere jord end det faktisk kunne forarbejde, hvorved forurenet jord kan være fyldt i jordtippen.
- Det blev derfor indstillet, at der udarbejdes et tillæg til kommissoriet, hvor ovennævnte undersøgelse muliggøres, jf. kontraktbilag 2, punkt 4.
- Randers Byråd vedtog indstillingen den 24. juni 2025. Undersøgelsen er under udarbejdelse.

Randers Kommunes godkendelser generelt

- Den undersøgende advokat har i forbindelse med gennemgangen af Randers Kommunes miljøgodkendelser, tilknyttede afgørelser og tilladelser konstateret en række **formelle** og **materielle forsømmelser og fejl**.
- Den undersøgende advokat har i samtlige miljøgodkendelser konstateret **fejl** i angivelsen af godkendelsernes geografiske anvendelsesområde. Af samtlige miljøgodkendelser fremgår matrikelnumre, som er beliggende i Favrskov Kommune, herunder navnlig matr.nr. 5b og 6c Erslev by, Nr. Galten.

- En medarbejder i Randers Kommune har bekræftet, at matrikler i Favrskov Kommune ikke var omfattet af miljøgodkendelserne. Det kan således lægges til grund, at det beroede på en fejl i Randers Kommune, at miljøgodkendelserne indeholdt matrikler i Favrskov Kommune. Den undersøgende advokat finder dette **kritisabelt**.

Miljøgodkendelse af 31. august 2018 (jordtip) og tilknyttede afgørelser

- Den undersøgende advokat finder **ikke** grundlag for at udtrykke **kritik** vedrørende Randers Kommunes sagsbehandling i forhold til det planretlige grundlag i forbindelse med behandlingen af virksomhedens ansøgning. Det er den undersøgende advokats vurdering, at det ansøgte projekt ikke var lokalplanpligtigt, jf. planlovens § 13, stk. 2 og ikke krævede en landzonetilladelse, jf. planlovens § 35.
- Det er endvidere den undersøgende advokats vurdering, at Randers Kommune i miljøgodkendelsen i et **tilstrækkeligt** omfang fastsatte vilkår om risikoen for imødegåelse af jordskred.
- For så vidt angår Randers Kommune fastsættelse af egenkontrollvilkår om monitoringspunkter i forhold til risikoen for jordskred kan det efter den undersøgende advokats opfattelse **ikke bebrejdes** kommunen, at der ikke i miljøgodkendelsen blev stillet egenkontrollvilkår herom.
- Med hensyn til Randers Kommunes VVM-screeningsafgørelse af 31. april 2018 finder den undersøgende advokat, at Randers Kommune har **forsømt** at inddrage de obligatoriske kriterier, som fremgår af miljøvurderingslovens bilag 6, hvorfor kommunen har truffet afgørelse på et utilstrækkeligt grundlag.
- Den undersøgende advokat har navnlig tillagt det vægt, at Randers Kommune i screeningsafgørelsen alene henviste til VVM-redegørelsen af oktober 2002, som hverken forholdt sig til de forurenings- og sundhedsmæssige risici, som var forbundet med tilførsel af lettere forurenede jord, eller risikoen for ulykker og påvirkningen på nærliggende beskyttede naturtyper og Natura 2000-områder.
- Den undersøgende advokat finder dermed anledning til at udtrykke **kritik** vedrørende Randers Kommunes behandling af det ansøgte projekt efter miljøvurderingslovens regler om vurdering af konkrete projekter (herefter VVM-reglerne).
- Det skal **dog** bemærkes, at den undersøgende advokat er mest tilbøjelig til at mene, at det var Region Midtjylland, der skulle have foretaget VVM-screening da projektet vedrørte efterbehandling efter råstofloven.

Miljøgodkendelserne af henholdsvis 7. december 2018, 5. februar 2021 og 28. juni 2023 (ressourcecenter) og tilknyttede afgørelser

- Den undersøgende advokat har taget stilling til, hvorvidt det fornødne plangrundlag var til stede i forbindelse med Randers Kommunes meddelelse af § 33-godkendelse af henholdsvis 7. december 2018 og 5. februar 2021. Det er den undersøgende advokats vurdering, at det ansøgte projekt om etablering af ressourcecenter var **lokalplanpligtigt**.
- Den undersøgende advokat finder herefter, at Randers Kommune har **forsømt** pligten til at tilvejebringe lokalplan inden meddelelse af miljøgodkendelserne til ressourcecentret i 2018 og udvidelsen heraf i 2021.
- Med hensyn til VVM-screeningsafgørelserne, som blev truffet i forbindelse med miljøgodkendelserne af henholdsvis af 5. februar 2021 og 28. juni 2023, er det den undersøgende advokats vurdering, at Randers Kommune **ikke i et tilstrækkeligt omfang** har overholdt kravene til indholdet af screeningsafgørelser, som følger af VVM-reglerne. Det er den undersøgende advokats vurdering, at Randers Kommune samlet set ikke har forholdt sig til konkrete projektændringer i forbindelse med screeningerne.
- Ud fra en samlet betragtning finder den undersøgende advokat således anledning til at udtrykke **kritik** vedrørende Randers Kommunes sagsbehandling af de ansøgte projekter i henhold til VVM-reglerne.
- I forhold til miljøgodkendelse af 28. juni 2023, herunder navnlig vedrørende vilkårene for opbygning med microfiller, er det den undersøgende advokats vurdering, at den i miljøgodkendelsen angivne begrænsning af mængde, der kan anvendes til opbygning, ikke er i overensstemmelse med den angivne mængde i Lokalplan 705. Det er den undersøgende advokats vurdering, at det er en **fejl**, at miljøgodkendelsen ikke er i overensstemmelse med det plangrundlag, der blev vedtaget med henblik på at realisere det konkrete projekt.

Andre forhold

- Det er den undersøgende advokats vurdering, at Randers Kommune **ikke** har givet Nordic Waste A/S tilladelse til at modtage jord eller andet, der ikke allerede var tilladelse til efter miljøgodkendelserne.
- Der henvises dog til mistanken om, at forurenede jord modtaget til rensning på ressourcecentret kan være tilgået jordtippen i strid med miljøgodkendelsen, jf. den undersøgende advokats indstilling om udvidelse af undersøgelsen.
- Det er den undersøgende advokats vurdering efter gennemgang af de tilgængelige skriftlige akter i Randers Kommunes sagsbehandlingssystem SBSYS samt interviews, at det **ikke** kan konstateres, at der i forbindelse med tilsynet med og behandlingen af Nordic Waste A/S fra Randers Kommunes side er inddraget **usaglige hensyn**.

- Randers Kommune har således heller **ikke ført et mindre intensivt tilsyn** med Nordic Waste A/S end med andre virksomheder. Tværtimod har medarbejdere oplyst, at tilsynet var hyppigere og mere intensivt. Mængden af tilsyn understøtter dette.
- Den undersøgende advokat har i forbindelse med gennemførelsen af nærværende undersøgelse haft en indberetningsordning. En deltager fra den undersøgende advokats team har sent i forløbet modtaget en henvendelse fra en kilde, der ønsker at være anonym, idet identiteten dog er modtageren af henvendelsen bekendt.
- Henvendelsen angik et **potentielt salg** af området, hvor Nordic Waste A/S var beliggende, angiveligt i perioden 2017/18. Angiveligt var den potentielle køber og sælgeren uenige om, hvor meget jord der forsvarligt ville kunne indbygges i den tidligere lergrav, hvilket medførte, at den potentielle køber valgte at afstå fra at købe området.
- Det har ikke været muligt at få nærmere konkrete oplysninger om forløbet fra kilden. Det har således **ikke været muligt at få verificeret**, hvilke konkrete parter, der var en del af processen, herunder hvorvidt Randers Kommune blev involveret.
- I forbindelse med gennemførelse af høring af personer i Randers Kommune er oplysningerne fra henvendelsen fremsendt til dem til kommentering. Den samstemmende tilbagemelding fra personerne har været, at det ikke er et hændelsesforløb, personerne kan genkende. Ligeledes er personerne ikke bekendt med akter, der skulle antyde, at Randers Kommune skulle have været involveret i eller bekendt med forløbet beskrevet af kilden.
- På den baggrund har den undersøgende advokat **ikke** kunne lægge til grund som faktum i undersøgelsen, at Randers Kommune skulle være bekendt med det i henvendelsen beskrevne forløb eller oplysningerne heri i øvrigt.

Efter den 19. december 2023

- Samlet set er det den undersøgende advokats vurdering, at borgmesteren, direktionen og forvaltningen har håndteret sagen **korrekt** efter den 19. december 2023.
- Randers Kommunes håndtering af sagen efter den 19. december 2023 har været af **god kvalitet**, og den undersøgende advokat vurderer, at ledelsen handlede sagligt, hurtigt og agilt i indsatsen med at bekæmpe og håndtere jordskredet.
- Randers Kommunes håndtering og udførelse af afværgeforanstaltninger fra den 19. december 2023 vurderes at have være foretaget i overensstemmelse

med gældende ret og i øvrigt i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige principper.

- Under hensyntagen til situation efter 19. december 2023, hvor Nordic Waste A/S "smed håndklædet i ringen" (hverken havde vilje eller evne til at fortsætte med afværgeforanstaltninger) og forlod pladsen, vurderes det, at Randers Kommune som tilsynsmyndighed efter miljøbeskyttelseslovens § 70, stk. 1, havde pligt til at udføre afværgeforanstaltninger, idet betingelsen om overhængende alvorlig fare for sundheden, hvor øjeblikkelige indgreb var påkrævet for at afværge væsentlig forurening eller forureningens udbredelse, var opfyldt.
- Det bemærkes særskilt hertil, at det er den undersøgende advokats opfattelse, at krisestaben, de kommunalt ansatte, de private entreprenører og andre private leverandører, der udførte det praktiske arbejde på pladsen har leveret et **forbilledligt** arbejde med at afværge forurening af Alling Å samt yderligere miljøskade. Dette skete på trods af, at den katastrofelignende situation på pladsen påvirkede medarbejderne voldsomt og at episoden var den første af sin art i Danmark.
- Krisestabens involvering af det politiske niveau vurderes tillige at have været udført **korrekt** henset til det tids- og ressourcemæssige pres, som direktionen, borgmester og forvaltningen var under i tiden efter den 19. december 2023.
- Det er i samme forbindelse den undersøgende advokats vurdering, at borgmesteren og direktionen har **overholdt** kravet i kommunestyrelseslovens § 40, stk. 2, 3. pkt., om at forelægge en politisk sag om bevilling til de afholdte udgifter til afværgeforanstaltninger for kommunalbestyrelsen "snarest muligt".
- Dette understøttes desuden af nødretlige betragtninger som beskrevet under punkt 8.16.1, hvorefter der også må antages at være hjemmel til at afholde sådanne udgifter.
- Det er den undersøgende advokats vurdering, at Miljøstyrelsen er nærmest til at bære de økonomiske udgifter til afværgeforanstaltninger, der har været afholdt i perioden fra den 23. december 2023 kl. 20:53 til den 31. januar 2024.
- Det er i den forbindelse den undersøgende advokats opfattelse, at der indgik en juridisk forkert præmis i samarbejdsaftalen mellem Randers Kommune og Miljøstyrelsen. Den undersøgende advokat vurderer, at dette **ikke** kan lægges Randers Kommune til **last**, idet aftalen er udarbejdet af Miljøstyrelsen og afspejler styrelsens opfattelse af ansvarsplaceringen i forhold til afværgeforanstaltninger m.v. efter gældende lovgivning.
- Det er den undersøgende advokats vurdering, at kommunikationen til borgerne i Ølst efter den 19. december 2023 har været omfangsrig og dækkende. Det er desuden den undersøgende advokats vurdering, at borgerhenvendelser

i altovervejende grad er håndteret og besvaret **korrekt**, herunder henvendelser fra borgerne i Ølst.

- Den undersøgende advokat har afdækket baggrunden for, at der ikke indledningsvis blev testet for PFAS-forbindelser i den jord, der blev bortkørt. Beslutningen blev truffet af kommunens fagperson på området, med udgangspunkt i Randers Kommunes viden om jordens indhold på tidspunktet og under hensyntagen til den akutte situation, hvor hurtig bortkørsel af jord var nødvendig.
- Det er den undersøgende advokats vurdering, at beslutningen om ikke indledningsvis at teste bortkørt jord for PFAS var **saglig** og lå inden for et fagligt **forsvarligt skøn**. Efterfølgende prøver for PFAS har ikke vist koncentrationer over grænseværdien, hvilket understøtter, at beslutningen på tidspunktet var forsvarlig.

3.2 Favrskov Kommune

- Den undersøgende advokat har på besigtigelse konstateret, at centrale steder for aflæsning af jord (tip-området) er beliggende i Favrskov Kommune på matr.nr. 5i, Erslev By, Nr. Galten, i hvert fald fra 2023, hvor jordtippen i strid med de givne tilladelser blev flyttet dertil.
- Udnyttelsen af den høje tip havde den betydning, at jordpåfyldningen kunne fortsætte, selvom der var vådt nede i lergraven, samt at jorden blev hældt ned oppe fra og ikke blev fordelt jævnt i terrænet som forudsat.
- Baseret på GEUS rapport 2024/12 er det den undersøgende advokats vurdering, at aflæsning af store mængder jord fra positionerne i Favrskov Kommune på kanten af lergraven har været en væsentlig årsag til den accelererede jordskredsaktivitet i 2. halvdel af 2023.
- Den undersøgende advokat finder, at Favrskov Kommune befandt sig i **god tro** og ikke var bekendt med Nordic Waste A/S' aktiviteter på matriklerne beliggende i Favrskov Kommune.
- På **objektivt** grundlag kan det imidlertid konstateres, at Favrskov Kommune som følge af det miljøretlige lokalitetsprincip var ansvarlig **myndighed** inden for Favrskov Kommunes areal, idet der rent faktisk var aktiviteter på matrikler beliggende i kommunen, herunder navnlig matr.nr. 5i, Erslev By, Nr. Galten.
- Den undersøgende advokat er bekendt med, at Favrskov Kommune har foretaget politianmeldelse i sagen, uden at det præcise indhold af denne er blevet delt med den undersøgende advokat. Efter den undersøgende advokats opfattelse må en kommunes indgivelse af politianmeldelse anses som en indikation på, at den handler i egenskab af ansvarlig myndighed inden for sit kompetenceområde.

- En stillingtagen til spørgsmålet vedrørende den nærmere fordeling af ansvar mellem Randers Kommune og Favrskov Kommune og udgifterne til selvhjælps-handling hen over kommunegrænsen ligger **uden for** undersøgelsens kom-missorium.

3.3 Region Midtjylland

- For at kunne foretage en tilbundsgående undersøgelse og give en retvisende vurdering, har den undersøgende advokat i forbindelse med sin undersøgelse af Randers Kommunes ansvar været nødt til at inddrage en vurdering af kom-munens samspil med Region Midtjylland, samt en vurdering af deres kompe-tenceområder og ageren i forhold hertil på de respektive ansvarsområder for myndighederne.
- Det er den undersøgende advokats vurdering, at Region Midtjylland har **an-svar** for at sikre, at der i forbindelse med efterbehandling efter råstoflovens § 7 og dispensation efter jordforureningslovens § 52 inddrages hensyn til liv og sundhed - i dette tilfælde om der var **nedskridningsfare/fare for jordskred eller for jordforurening ved jordskred**.
- Det er således den undersøgende advokats opfattelse, at der skal inddrages andre hensyn end beskyttelse af drikkevand. Der er ikke blot en ret, men også efter forholdene en **pligt**, til at inddrage andre hensyn. Denne pligt indtræder særligt, når der er risici for menneskers liv og sundhed samt biologisk liv og sundhed i omgivelserne i øvrigt, for eksempel i form af jordskred eller jordfor-urening.
- I denne sag er der tale om et anlæg af en sådan størrelse og omfang, at det kan påvirke omgivelserne væsentligt. Hertil kommer, at virksomhedens geo-tekniske rådgiver i forbindelse med projektansøgningen, udover at pege på risici for stabilitetsbrud i området, navnlig påpegede at der skulle udarbejdes et **endeligt anlægsprojekt** med supplerende geotekniske undersøgelser ef-ter "kategori 3". Et sådant anlægsprojekt efter kategori 3 ville indeholde en nærmere beskrivelse af selve anlægsprojektet, herunder stabilitetsforhold, nødvendig afledning af vand m.v.
- "Kategori 3" vedrører den mest krævende geotekniske kategori med kom-plekse geotekniske forhold. Denne omfatter udgravninger, hvor der er risiko for stabilitetsbrud eller vedvarende jordbevægelser, som kræver særlige tiltag og foranstaltninger. Der skal endvidere udføres geoteknisk kontrol. Kontrol-lerne skal sikre, at entreprenørens arbejde er i overensstemmelse med det forudsatte, og at arbejdet overholder de krav, som forudsætningerne opstiller.
- Det skal bemærkes, at rapporten var vedlagt som bilag til virksomhedens an-søgninger efter såvel § 33-godkendelsen (kommunen) og § 52-dispensationen (regionen), jf. mail af 23. januar 2018 fra virksomheden til begge myndighe-der. Dertil kommer, at regionen var særligt opmærksom på de særlige geolo-giske forhold i området, herunder risikoen for udskridning. Det var baggrunden

for, at den geotekniske rapport blev bestilt på foranledning af Region Midtjylland.

- Den undersøgende advokat finder, at det er en **fejl**, at Region Midtjylland ikke foranledigede, at der blev udarbejdet et endeligt anlægsprojekt.
- Den undersøgende advokat bemærker i den forbindelse, at Region Midtjylland **ikke** er **enig** i denne vurdering. Det skyldes, at Region Midtjylland finder, at regionens ansvar efter jordforureningsloven hovedsageligt omfatter hensynet til drikkevand og forurening, og at der ikke var deciderede advarsler imod at anvende arealet til påfyld af jord. Den undersøgende advokat har dog **ikke** på den baggrund fundet anledning til at **ændre** sin vurdering af, at der er tale om en **fejl**.
- Det er endvidere den undersøgende advokats vurdering, at Region Midtjylland som tilsynsmyndighed for dispensationer efter jordforureningslovens § 52 og som råstofmyndighed i højere grad **burde** have ført **løbende tilsyn** med tilførslen af jord til råstofgraven efter kravet i råstoffilladelsen om løbende tilsyn. Herunder er det den undersøgende advokats vurdering, at regionen burde have ført tilsyn med, at geotekniske retningslinjer blev fulgt.

Anbefalinger

- Sammenfattende konstateres, at de legislative kompetenceskift på råstofområdet mellem kommuner og regioner har haft negativ betydning for råstofområdet, idet råstofområdet kræver specialiserede geologiske kompetencer. Det har vist sig uhensigtsmæssigt, at råstofområdet som ressortområde, som kræver specialistviden, flyttes frem og tilbage mellem myndigheder, og det kan ikke udelukkes, at dette har haft betydning for sagen.
- Hertil kommer, at det vil være hensigtsmæssigt, at regionernes ansvar i forhold til efterbehandling af råstofområdet samt forbud mod tilførsel af jord i råstofgrave præciseres i den gældende lovgivning (eventuelt i form af en vejledning).
- Nordic Waste-sagen viser, at **ansvaret** for geologiske og geotekniske forhold **bør placeres tydeligt hos regionerne**. Det betyder, at der ved tilførsel af jord som led i efterbehandling efter § 52-dispensationer på større arealer, eller ved mængder over en vis størrelse, bør foreligge endeligt godkendt anlægsprojekt navnlig for opfyldning af lergrave. Disse anlægsprojekter bør leve op til europæiske normer for geoteknisk projektering.

3.4 Miljøstyrelsen

- For at kunne foretage en tilbundsgående undersøgelse og give en retvisende vurdering har den undersøgende advokat i forbindelse med sin undersøgelse af Randers Kommunes ansvar været nødt til at inddrage en vurdering af kom-

munens samspil med Miljøstyrelsen samt en vurdering af deres kompetence-områder og ageren i forhold hertil på de respektive ansvarsområder for myndighederne.

- Det er den undersøgende advokats vurdering, at det er en **fejl**, at Miljøstyrelsen oplyste, at ansvaret for opgaven først overgik til styrelsen den 22. januar 2024 kl. 16:34. Den undersøgende advokat finder, at det juridiske ansvar allerede overgik den 23. december 2023 kl. 20:53, hvor der blev truffet afgørelse om miljøskade.
- Hertil kommer, at den undersøgende advokat finder, at Miljøstyrelsen både ud fra en operationelt orienteret målestok og ud fra forvaltningsretlige principper har været for **passive** i deres tilgang.
- Det er den undersøgende advokats vurdering, at Randers Kommune fra den 15. december 2023 til den 22. januar 2024, hvor jordskredet accelererede, stod ret alene som udøvende myndighed i sagen.
- Fredag den 15. december 2023 om aftenen rettede en miljømedarbejder fra Randers Kommune henvendelse til Miljøstyrelsens akutberedskabsvagt i anledning af den alvorlige, overhængende situation. Fra den undersøgende advokats interview med medarbejderen fremgår det, at medarbejderen ringede under Miljøstyrelsens julefrokost, hvor vedkommende oplevede, at Miljøstyrelsen ikke tog henvendelsen seriøst.
- Miljøstyrelsen har dog i forlængelse af sit høringssvar forklaret, at det var vanskeligt at gennemføre samtalen, der blev fulgt op med en yderligere samtale den 16. december 2023.
- Teknik- og miljødirektør Jens Heslop forklarede, at der den 21. december 2023 blev holdt et Teams-møde med Miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen vejledte om, at kommunen kunne ringe til Forsvaret og Beredskabsstyrelsen, hvilket kommunen allerede havde gjort. Forsvaret oplyste, at de kunne levere en bro med en tidshorisont på 1 år, hvorfor kommunen byggede en ny adgangsvej (bro) selv.
- Miljøstyrelsen fremsendte desuden den 25. december 2023 et brev, hvor Miljøstyrelsen bad om ikke at modtage Randers Kommunes "interne noter/referater". Samtidig fremhævede styrelsen sin rolle som "vejledende". Se punkt 7.13.5.
- I forhold til den praktiske hjælp og operationelle støtte er det således den undersøgende advokats vurdering, at der ikke var megen hjælp at hente fra Miljøstyrelsen før den 22. januar 2024, hvor Miljøstyrelsen trådte ind i sagen. Her er det blevet forklaret af kommunaldirektør Jesper Kaas Schmidt, at *"den bedste periode var de 9 dage, hvor Miljøstyrelsen tog del i opgaven. Det fungerede, når både statslig myndighed og kommune var operationelle"*.

- På baggrund af at Miljøstyrelsen meddelte Randers Kommune, at styrelsen overtog myndighedsansvaret den 22. januar 2024, blev der den 25. januar 2024 fremlagt en sag til Randers Byråd med en redegørelse for kommunens håndtering og udgifterne dertil. Randers Byråd traf afgørelse om at bevilge 100 mio. kr. ekskl. moms til at dække de midlertidigt afholde udgifter, der foreløbigt var opgjort til 83,9 mio. kr. ekskl. moms. Udgifterne vedrørte perioden 19. december 2023 til den 22. januar 2024.
- Det er den undersøgende advokats vurdering, at Miljøstyrelsens opfattelse som gengivet i sagsfremstillingen må bero på en fejlagtig opfattelse af ansvarsfordelingen efter miljøskadelovens regler.
- Det er den undersøgende advokats vurdering, at der er flere fejl i sagsbehandlingen som beskrevet nedenfor.
- Det beror således efter den undersøgende advokats vurdering på en **fejl**, at Miljøstyrelsen har oplyst, at ansvaret for opgaven overgik den 22. januar 2024 kl. 16:34. Det juridiske ansvar overgik allerede den 23. december 2023 kl. 20:53. Randers Kommune var efter de gældende regler den kompetente myndighed efter miljøbeskyttelsesloven indtil dette tidspunkt, hvorefter Miljøstyrelsen overtog ansvaret efter miljøskadeloven, jf. miljøbeskyttelseslovens § 73 f.
- Miljøskadereglerne omhandler undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning, når der foreligger en miljøskade eller overhængende fare derfor. Den øvrige miljøregulering har dog stadig virkning ved siden af miljøskadelovens regler, herunder skal tilsynsmyndigheden, hvor der foreligger overhængende fare for sundhed, eller hvor øjeblikkelige indgreb er påkrævet for at afværge væsentlig forurening eller forureningens udbredelse, iværksætte de fornødne foranstaltninger på ejers regning efter miljøbeskyttelseslovens § 70.
- Det er dog den undersøgende advokats opfattelse, at de afværgeforanstaltninger, der blev foretaget i perioden 15. december 2023 og frem, **ikke kan opdeles** i særskilte afværgeforanstaltninger for at beskytte vandmiljøet i forhold til anden forureningsfare for det glidende jordbjerg.
- Selvom der alene blev truffet afgørelse om overhængende fare for miljøskade på Randers Fjord m.v. omfattet af miljøskadeloven, og Randers Kommune bevarede sin kompetence til at foretage umiddelbare selvhjælpshandlinger efter miljøbeskyttelseslovens § 70 i relation til den yderligere forureningsfare der hidrørte fra det glidende jordbjerg, så må dette betragtes som en teoretisk og ikke hensigtsmæssig opdeling i forhold til den aktuelle krisesituation. Det er de **samme foranstaltninger**, der skal gennemføres.
- Det betyder efter den undersøgende advokats opfattelse, at Miljøstyrelsen i sidste ende, som følge af den legislative kompetencefordeling, som reglerne fastsætter, er **nærmest** til at betale for de afværgeforanstaltninger, der er foretaget mellem den 23. december 2024 og 31. januar 2024. Det gælder,

uanset at andet måtte fremgå af samarbejdsaftalen. Denne udgift er på ca. 85 mio. kr.

- Det skal nævnes, at den undersøgende advokat er bekendt med, at Folketinget har vedtaget blandt andet en udgiftsbevilling på 146,3 mio. kr. med henblik på at meddele Randers Kommune tilsagn om tilskud fra og med 1. februar 2024 til en fortsat akut indsats.
- Det **underer** den undersøgende advokat, at styrelsen ikke den 23. december om aftenen i medfør af miljøskadelovens § 22 gav virksomheden påbud om afværgeforanstaltninger, hvilket med hjemmel i miljøskadelovens § 40, 2. pkt., kan ske i form af et **straks-påbud**, fordi der var tale om særlige forhold i miljøskadelovens forstand. Dette må ses i lyset af, at der var gang i en katastrofelignende situation med fare for mennesker, miljø m.v. Selv om nedlæggelse af påbud til dels kan bero på et skøn, er der ikke tvivl om, at Miljøstyrelsen i den foreliggende situation burde have nedlagt et straks-påbud.
- Dette skulle være fulgt op med konstatering af ulovlige forhold, jf. miljøskadelovens § 32, hvorefter styrelsen efter § 33, stk. 2, kunne have foretaget **selv-hjælpshandling** på virksomhedens regning.
- Miljøstyrelsen her dertil anført i sit høringssvar af 6. juni 2025, at Miljøstyrelsen ikke betragtede det som sagligt at meddele Nordic Waste A/S et påbud efter miljøskadeloven **allerede** den 25. december 2023 med henvisning til blandt andet officialprincippet. Under de givne omstændigheder er det dog den undersøgende advokats vurdering, at Miljøstyrelsen **burde** have meddelt påbud efter miljøskadeloven tidligere.
- Miljøstyrelsens sagsbehandling fremstår for den undersøgende advokat noget løsrevet fra de faktiske forhold i Ølst og unødigt formalistisk set i forhold til sagens alvor. Styrelsen indledte i stedet en høringsproces om afværgeforanstaltninger på trods af, at virksomheden havde forladt stedet den 19. december 2023 kl. 11, hvorfor alle entreprenører ville have forladt stedet, hvis ikke kommunen var indtrådt. Virksomheden havde således klart vist, at de ikke ville handle og bidrage. Iværksættelse af formel høring under disse omstændigheder vurderes ikke at være tjenlig, og dette delforløb fra Miljøstyrelsens side er samlet set præget af for lidt handling og for stort fokus på formalismer.

På fotoet ses entreprenørerne, der forlod området den 19. december 2023, indtil Randers Kommune overtog opgaven senere samme dag.

Anbefalinger

- Sammenfattende finder den undersøgende advokat, at der er anledning for **lovgivningsmagten** til at forholde sig til problemstillingen.
- Det er den undersøgende advokats opfattelse, at miljøskadelovens regler **ikke** virker efter deres hensigt. Nordic Waste-sagen har vist, at følgende forhold er u hensigtsmæssige:
 - Processen omkring kompetenceskift (høringsmodel).
 - Selve kompetenceskiftet (kompetenceovergang).
 - Kravet om sikkerhedsstillelse som forudsætning for at loven finder anvendelse.
- Det anbefales derfor, at miljøskadeloven **ændres**, således at ansvaret for miljøskadeloven forankres hos en tværgående **national miljøskadeenhed**, der har de operationelle ressourcer til at lede og styre en krise som den, der udspillede sig ved Nordic Waste-området i december 2023 og frem. Her kan Randers Kommunes håndtering af sagen i givet fald virke som **rettesnor** for, hvilke kvantitative og kvalitative ressourcer, der er nødvendige for at håndtere en lignende situation i praksis.
- Navnlig Randers Kommunes **gode erfaringer med inddragelse af private aktører** kan give anledning til inspiration til det videre samarbejde. Den undersøgende advokat overlader selvsagt en nærmere revurdering af loven til lovgivningsmagten og bemærker, at der er nedsat et miljøskadeudvalg til revision af den nuværende lovgivning på området.